

E-04115

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Sra. Gemma Hernández Herrero
Cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Dpt de Cultura, Generalitat de Catalunya
Palau Moja, Portaferrissa, 1
08002 Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Servei de Comunicació

10.02.09 09:109 11:55

Data Num Hora
Registre d'entrada 0391E

6 de Febrer 2009

El Dr. Ramon Viñas Vallverdú amb NIF 36.474.478C, investigador en plantilla de l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) fa entrega de la documentació dels abrics amb pintures rupestres de: Barranc de Fontscaldes I, Grau dels Masets I i II, i l'annexa de l'abric de La Trona.

Ramon Viñas Vallverdú

Investigador del IPHES

Ref. núm:	70p	10436
Passi a:		
Coneixement		☐
Instruccions:		
Autoritzar	☐	Denegar ☐
Data:	11 FEB. 2009	
El/la cap del Servei		

ABRIC DEL GRAU DELS MASETS II**Terme municipal : Cornudella de Montsant (Tarragona)**

Ramon Viñas Vallverdú
IPHES
Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social
Universitat Rovira i Virgili
Plaça Imperial Tàrraco, 1
43005 Tarragona, Spain
Tel.- (+) 34 977 55 8703
619 260 552
Fax.- (+) 34 977 55 9797

6. d. 09

ABRIC DEL GRAU DELS MASETS II

Terme municipal : Cornudella de Montsant

ANTECEDENTS

La troballa d'aquest conjunt rupestre es va dur a terme a finals de abril de l'any 2006 -conjuntament amb l'abric del Grau dels Masets I- quant Laura Martínez i Juan Antonio Serrano, veïns de Cornudella de Montsant, es dirigiren a la zona del Grau dels Masets per tal d'escalar les parets d'unes cingleres pròximes.

Uns mesos després Laura Martínez va comunicar la descoberta d'aquelles pintures al professor Robert Sala de la Universitat Rovira i Virgili, (on ella estudiava la carrera de arqueologia), aquest es va posar amb contacte amb l'especialista Ramon Viñas (investigador del IPHES i conservador del CIAR de Montblanc) per tal que certifiqués la seva autenticitat i vàlua. La visita es va dur a terme en companyia dels descobridors i d'Albert Rubio els dies 12 i 13 d'agost. Poc després, a troballa fou notificada a l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Generalitat de Catalunya, actualment Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

A finals de l'any 2006 apareixia una nota informativa (Viñas, Rubio, Martínez i Serrano 2006) sobre el descobriment publicada a les Actes de les Segones Jornades sobre el Bosc de Poblet i les Muntanyes de Prades.

Durant el mes de xxxx de l'any 2007, el Sr. Josep Castells, tècnic del Servei de Arqueologia i Paleontologia va visita els conjunts del Grau dels Masets, i el juliol de l'any 2008 l'esmenta't Servei encarregà al Institut de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES), la documentació del conjunt de pintures rupestres. Treballs que realitzaria l'arqueòleg Ramon Viñas durant els dies 4-6 de juliol de l'any 2008 amb la col·laboració de A. Rubio i E. Sarrià, i els descobridors L. Martínez, J. A. Serrano.

SITUACIÓ GEOGRÀFICA

El conjunt rupestre es localitza dins del terme municipal de Cornudella de Montsant, situat al límit nord-oest de la comarca del Priorat, entre les Muntanyes de Prades i la Serra del Montsant. L'abric del Grau dels Masets I es troba ubicat a l'extrem occidental de les Muntanyes de Prades i al sud-est de la Serra de la Gritella, a la vessant sud-est, encarada a la vall del riu Siurana, molt a prop del camí que des de el Pla de l'Isidret baixa fins el Mas d'en Candi, en les proximitats de la població de Siurana.

Per la seva localització cal sortir de Cornudella de Montsant per la carretera C-242 en direcció a Ulldemolins per desviar-nos a menys d'un kilòmetre (enfrent el Collet blanc) per una carretera secundària que porta a Siurana, després d'uns kilòmetres de corbes es creua el barranc del Marró i darrera del rèbol surt una pista (enfrent del Corral de l'Isidret). Seguirem per aquesta pista i ens desviarem enseguida a la dreta cap al Maset del Placero on agafarem un corriol o baixador, que condueix al Mas d'en Candi, i

l'extrem de la base amb 5 extremitats o dits dels peus, i un altre motiu de tres puntes sobre el cap del primer motiu (difícil de definir a causa de la degradació dels líquens. El segon branquiforme esta mes definit i ens mostra quatre parells de braços enlairats.

Conservació: Afectats per l'erosió dels líquens que ocupen tot l'abric.

FIG. 4 i 5: RESTES

Situació: A 1,10 m a la dreta i per sobre dels branquifores.

Mida: 21 i 12 cm respectivament.

Tècnica: Traç simple i digitació.

Observacions: Les primeres pertanyen, aparentment, a punts, en canvi els segons podrien respondre a un antropomorf.

Color: Vermellós (Pantone 166 U).

FIG. 6: GRUP DE PUNTS

Situació: A 1,65 m a la dreta del grup n° 3.

Mida: 10,5 x 3 cm.

Tècnica: Puntiforme (entre 2-5 mm de diàmetre).

Color: Vermell (Pantone 173 U).

Morfologia: Configura dogues línies de punts, paral·leles i horitzontals. La primera conte 6 o 7 punts, i a la segona uns 8. Per sota i a l'esquerra s'observen petits restes.

Observacions: En relació als elements principals n° 3, el color i la mida son molt dispars i per tant, semblen indicar dos moments diferents.

Conservació: Afectats per l'erosió i els líquens.

FIG. 7: RESTES

Situació: A uns 12 cms per sota del petit grup de punts n° 6.

Mida: 22,5, x 14 cm

Tècnica: Traç simple o digitació.

FIG. 8: RESTES

Situació: A uns 14 cm a la dreta de les restes n° 7.

Mida: 7 cm.

Tècnica: Tinta plana.

Color: Vermell (Pantone 173 U).

FIG. 9-12: RESTES

Situació: A uns 40 cm de l'anterior.

Mida: Cobreixen una franja de 1 m., a l'extrem dret.

Color: Vermell (Pantone 173 U).

Observacions: Son fragments molt petits, escampats dins d'una franja d'uns 75 cm.

Conservació: L'erosió a destruït tot el sector dret.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

La seva orientació fa que l'abric rebi menys hores de sol, produint la proliferació dels líquens i d'altres microorganismes. La superfície de les parets mostren l'erosió d'aquests fenòmens naturals i particularment nombroses perforacions ocasionades pels líquens que recobreixen la major part de figures. La majoria de motius son restes no identificables.

OBSERVACIONS CRONOLOGIQUES

Els tipus de figures i la tècnica empleada en la realització de les figures s'integra en el denominat estil esquemàtic-abstracte, assignades de forma tradicional a les etapes del Calcolític i Bronze. Salvador Vilaseca assenyala diferents jaciments de sílex de superfície a la regió occidental de les muntanyes de Prades i les estivacions meridionals del Montsant, des de Cornudella a Garcia. L'autor indica que daten principalment del Neolític al Bronze inferior (Vilaseca 1973: 125).

BIBLIOGRAFIA

S. VILASECA ANGUERA. *Reus y su entorno en la Prehistoria*, Asociación de Estudios Reusenses, t.I, Reus, 1973, 283 p.

RAMON VIÑAS, ALBERT RUBIO, LAURA MARTÍNEZ i JUAN A. SERRANO. *Descobriments de pintures rupestres a les Muntanyes de Prades (Cornudella de Montsant, Tarragona)*, Actes de les Segones Jornades sobre el Bosc de Poblet i les Muntanyes de Prades, Poblet, novembre, 2006, pp. 485-489.

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

RELACIÓ DE DIAPOSITIVES DE L' ABRIC DEL GRAU DELS MASETS II.

1. Vista de l'abric del Grau dels Masets II.
2. Vista de l'abric del Grau dels Masets II.
3. Vista de l'abric anterior, cobert de grafit.
4. Figura 1: resta.
5. Figura 2: resta.
6. Figura 2: resta
7. Figura 3: nucli principal.
8. Figura 3: nucli principal.
9. Figura 3: nucli principal.
10. Figura 3: nucli principal.
11. Figura 3: nucli principal.
12. Figura 3: nucli principal.
13. Figura 4: resta
14. Figura 5: resta

15. Figura 6: grup de punts.
16. Figura 7: restes.
17. Figura 8: restes.
18. Figura 9: restes.
19. Figura 9: restes.
20. Figura 10: restes.
21. Figura 10: restes.
22. Figura 11: restes.
23. Figura 11: restes.
24. Figura 11-12: restes.
25. Figura 12: restes.

- RELACIÓ DE FOTOGRAFIES DIGITALS DE L'ABRIC
DEL GRAU DELS MASETS II.

1. Vista del barranc del Grau dels Masets, l'abric II a la dreta.
2. Vista de l'abric del Grau dels Masets II.
3. Vista de l'abric del Grau dels Masets II.
4. Figura 2: resta.
5. Figura 3: nucli principal.
6. Figura 3: nucli principal.
7. Figura 3: nucli principal.
8. Figura 3: nucli principal.
9. Figura 3: nucli principal.
10. Figura 3: nucli principal.
11. Figura 3: nucli principal.
12. Figura 6: grup de punts.
13. Figura 6: grup de punts.
14. Figura 6 i 7: grup de punts i restes.
15. Figura 7: restes.
16. Figura 7 i 8: restes.
17. Figura 9: restes
18. Figura 9: restes
19. Figura 11: restes
20. Figura 12: restes.
21. Figura 12: restes.

RELACIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ:

Direcció: Ramon Viñas i Vallverdú

IPHES Institut Català de Paleoeecologia Humana i Evolució Social

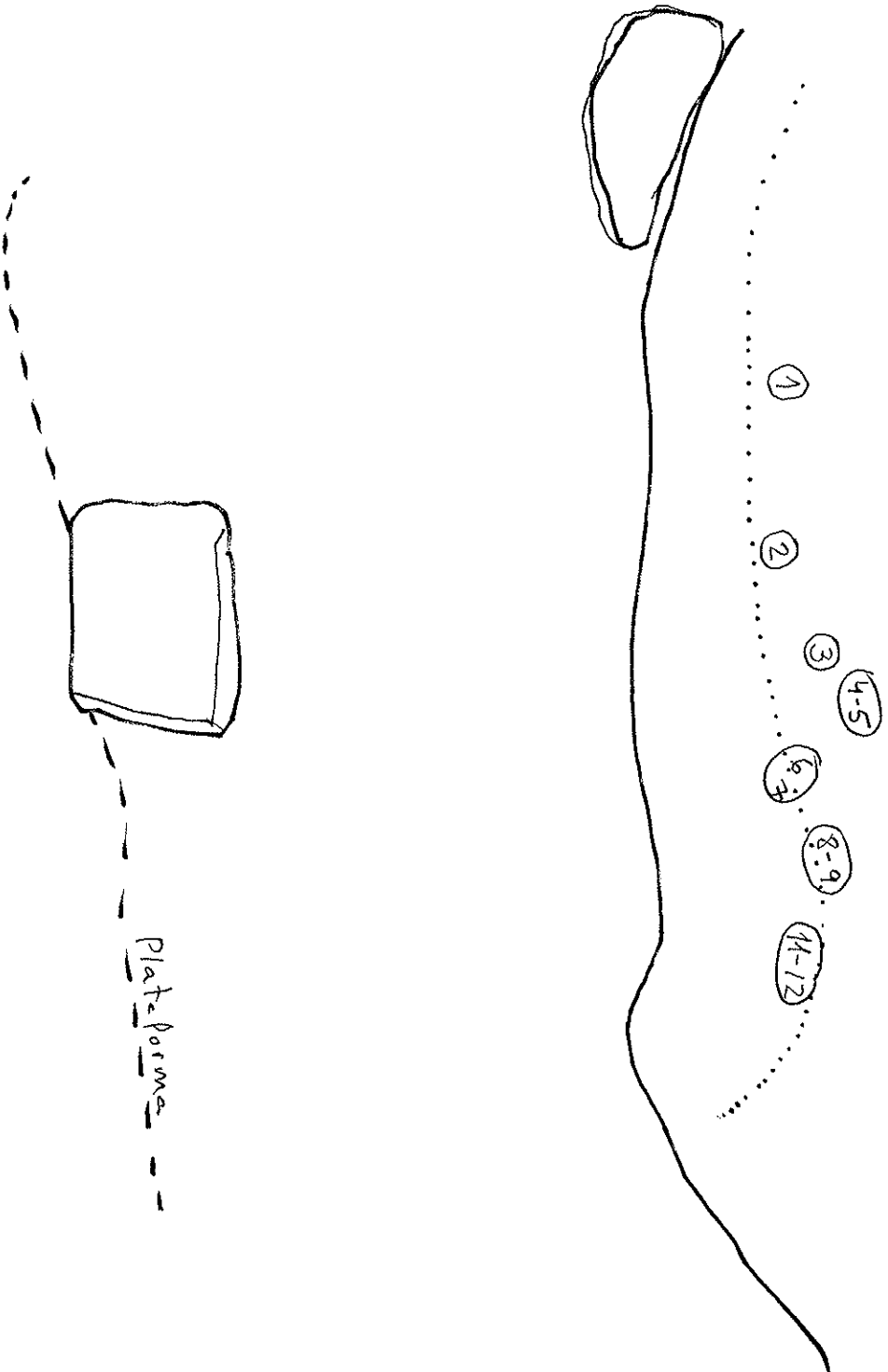
Col·laboren: Albert Rubio, Elisa Sarrià, Juan Antonio Serrano i Laura Martínez.

5 Làmines o calcs escala 1:1 en blanc i negre.

Reportatge fotogràfic: Diapositives i digital.

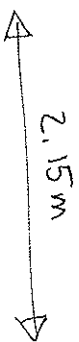
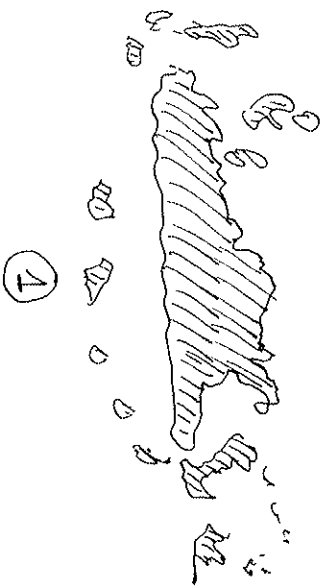
Nota: El color d'aquestes pintures ha estat registrat sobre el terreny i a partir de les diapositives obtingudes amb pel·lícula Elite (100 ASA) amb flash, i humitejant la roca amb aigua destil·lada.

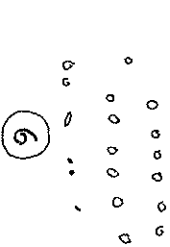
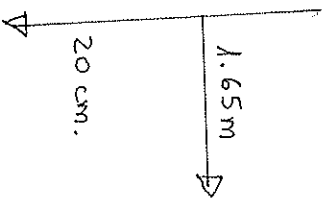
Abric del Gran dels Maset SII

Abri c del Grau dels Masets II (1)

Abric del Gran dels Masets II (3)

